

Wychodził we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zł. 48 kr., na pocztamcie lwowskim 5 zł. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 zł. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia jurzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płaci się od wiersza w pół kolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płaci się wedle tego, ile na zwyczajny druk obrachowane miejsca zajmą. Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro} 138.

23. listopada 1843.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Z Wiednia.

Wiadomości zagraniczne: Hiszpanija: Ukonstytuowanie się kongresu. — Olozaga prezydentem. — Układy między jenerałami Prim i Amettler. — Twierdza Olivenza pronuncjuje się.

Anglija: Książę Oettingen - Wallerstein w Windsorze jako nadzwyczajny poseł Króla bawarskiego w sprawie Grecyi. — Dalszy tok procesu przeciw O'Connellowi.

Francyja: Wyrok rady Stanu z powodu listu biskupa z Chalons. — Odjazd księcia i księżnej Nemours do Londynu.

Królestwo Polskie: Konfiskacyje majątków.

Grecyja: Przygotowania do zgromadzenia narodowego w Atenach.

Turcyja.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Tarnowa. — Z Ołomuńca.

Dodatek nadzwyczajny.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia. —

C. k. powszechna Kamera nadworna za porozumieniem się z połączoną nadworną kancelaryją i najwyższą instancją sądu sprawiedliwości nadała opróżnione przy galicyjskim urzędzie fiskalnym trzy ostatnie posady adjunktów aktuaryjuszom fiskalnym: dr. Stanisławowi Słachetkowskemu i dr. Józefowi Emingerowi, tudzież fiskalnemu konceptowemu praktykantowi, dr. Edwardowi Lewińskiemu.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Podług wiadomości z nad granicy hiszpańskiej dnia 2. listopada zaczęto znowu dawać z dział

ognia do Gerony. W Barcelonie do tego dnia nic się nie odmieniło. — W Sewili odkryto i udaremniono spisek Ajakuchów; spiskowi zamysłili byli zabić jenerałnego kapitana Armero; uwięziono tam wiele osób.

Z Madrytu pod dniem 2. listopada otrzymano doniesienie o powstawaniu na ministrów na posiedzeniu kongresu tegoż samego dnia; Lopez z miał mowę obronną.

Moniteur z dnia 10. listopada zawiera następujące telegraficzne wiadomości z Bajony pod dniem 7. rzeczonego miesiąca: »Dnia 4. ukonstytuował się ostatecznie kongres w Madrycie. Pan Olozaga jest prezydentem, pp. Aljon, Mazaredo, Pidal i Gonzales Bravo mianowani są wiceprezydentami. — Pana Olozaga obrano w drugim skrutynie; miał on 66 głosów, pan Cortina 43, a pan Cantero 7. — Sekretarzami mianowani są: pp. Roca de Fogores, Nosedal, Salida i Posada Herrera.«

Wiadomości z Bajony pod dniem 6. listopada donoszą: »Warownia Vigo poddała się powstańcom dnia 28. października; reszta prowincyi zachowuje się spokojnie. — Prim i Amettler zeszli się dnia 3. listopada w obozie pod Geroną. Nazajutrz rozpoczęto o nową konwencyę układy. Warunki poddania się Gerony, Hostalrichu i Figueras mają być przedłożone jenerałnemu kapitanowi Sanz do potwierdzenia; takowe są nieco korzystniejsze dla powstańców, niż warunki Saragossy. Prim spodziewał się, że dnia 6. lub 7. listopada wejdzie do Gerony; nie przzerwano wymierzonego na miasto ognia. — W Barcelonie po dzień 3. listopada zostawało wszystko jeszcze w jednakiem stanie.

Podług dziennika *Sentinelle* z Bajony, twierdza Olivenza na granicy portugalskiej miała przeciw madryckiemu rządowi się oświadczyć.

Nadesłana wiadomość o posiedzeniu kongresu Korteżów d. 2. listop. zawiera mowy, które mieli najprzód p. Bernabeu, deputowany, mający

lat 35, obrany deputowanym w Alicante, powtóre pan Lopez prezydent rady ministrów. Byłato silna, ale niebardzo dobrze wymierzona zaczepka na rząd tymczasowy, który po upadku Espartera przywłaszczył sobie władzę i nie w jednym razie mocno naruszył konstytucyję, tudzież obrona terazniejszego składu rzeczy, jedynie na odwołaniu się do niezbędnej konieczności (*Salus populi suprema lex*) uzasadniona. Na uwagę zasługuje, z jak szumną przesadą uchyla od siebie pan Lopez ten zarzut, że się francuzkiem złotem dał przekupić. »Ja dalbym się przekupić garścią francuzkiej monety? Wszelkie złoto ukryte w wnętrzościach całej ziemi od jednego bieguna do drugiego nie zdołałoby mnie do zmiany mojego przekonania nakłonić. Ja nie urodziłem się na przeniewiercę lub żebym się dał przekupić. Na tém targowisku, gdzie z hańbą narodów sromotnemi zdaniem, zasadami a nawet honorem frymarczą, imię moje ani jako nabywca ani jako sprzedający nigdy figurować nie będzie!«

Wielka Brytania i Irlandyja.

Z Londynu dnia 6. listopada. Książe Bordeaux przybył wczoraj do majątności hrabiego Shrewsbury, zabawi tam przez trzy tygodnie, i aż około 25. listopada odjedzie do Londynu, gdzie tak dla niego jak i dla jego świty w pobliżu *Park-lane* na dwa miesiące pomieszkanie najęto.

Najnowsze wiadomości z Kanady dochodzą po dzień 15. października. Niespodzianie objawiła się w tamtejszym parlamencie silna opozycja. Wiele głosów domagało się koniecznie, aby siedziba rządu była w mieście Kingston, lecz gubernator zdawał się przychylić do tego, aby rząd do miasta Montreal przeniesiono; co większa, mówiono nawet, że on tylko pod tym warunkiem swój urząd zatrzymać myśli. W tymże samym czasie sekretarz Stanu Harrison, jako stronnik miasta Kingston, uchylił się z swojej posady.

Dziennik *Standard* mówi: Nasze wiadomości z Dublina są bardzo ważne, gdyż z nich okazuje się, że spiskowym O'Connellowi nie powiódł się zamiysł udaremnienia zamiarów sądu sprawiedliwości uzyskaniem aktu oskarżenia o krzywoprzysięstwo przeciw rządowemu świadkowi Bond Hughes. Z zadowoleniem naszym dowiadujemy się, że akta oskarżenia przeciw Hughesowi, stosownie do wydaney przez sąd przysięgłych w Queensbench decyzji, wielkiemu sądowi przysięgłych przedłożone być nie mogą, aż pokaż takowy na przedłożony już

bil oskarżenia przeciw spiskowym O'Connellowi wyroku swego nie wyda. Byłto pan M'Donagh, który jako adwokat pana Barret podał jego imieniem oskarżenie przeciw panu Bond Hughes, i przytoczył kilka przykładów, w których proces aż do usunięcia wniesioney przeciw jednemu lub kilku świadkom skargi o krzywoprzysięstwo, zawieszono. Najwyższy sędzia był tego zdania, że akt oskarżenia przeciw Hughesowi może niezwłocznie sądowi przysięgłych być przedłożonym, a pan M'Donagh wniósł na to dotyczącą propozycję. Wszelako najwyższy sędzia sprzeciwił się temu wnioskowi utrzymując, że zamiarem pana Barret i jego stronników jest tylko to, aby zatamować wykonywanie sądu sprawiedliwości, i żeby zamiary jego winnym nader ważnem prześladowaniu, udaremnić. Dla tego zmuszony jest stanowczo przeciwko temu protestować, że przeciw Hughesowi przedkładają akt oskarżenia terazniejszemu wielkiemu sądowi przysięgłych, nim tenże wyda decyzję o aktach oskarżenia, które już są przedłożone, a które, jeźliby sąd przysięgłych uznał za uzasadnione, okażą tak okropne sprzyśiężenie się przeciw publicznej spokojności, jakie się tylko kiedy wydarzyło. Po niektórych dobitnych wyrażeniach o zabiegach oskarżonych, zakończył najwyższy sędzia (*Attorney*) tém oświadczeniem, że nie ma nic przeciw temu, jeźli akt oskarżenia przeciw Hughesowi wtedy przedłożony będzie wielkiemu sądowi przysięgłych, gdy tenże w przedłożonem już oskarżeniu przeciw O'Connellowi wyrzeknie. Poczém sąd sprawiedliwości (*grand Jury*) wydał powyżej wymienioną decyzję.

— dnia 8. listopada. Królowa Jejmość przyjmowała wczoraj w palacu w Windsor nadzwyczajnego bawarskiego posła, księcia Oettingen-Wallerstein.

Tygodniowe zgromadzenie dublińskiego towarzystwa repealistów odbyło się w poniedziałek dnia 6. b. m. znowu w sali pojednania, tym razem pod przewodnią Patryka Lalor, Esq. byłego członka parlamentu dla Queens-County. Gdy różni członkowie towarzystwa złożyli znaczne datki na fundusz repealistów, zaproponował O'Connell, aby następujące słowa Edmunda Burkego jako napis na chorągwi w Ulster: »Religija jest podstawą społeczeństwa, i źródłem wszelkiego dobra i wszelkiej pociechy,« zawieszono w sali. — Propozycję tę przyjęto, poczem p. O'Connell zaproponował adres do protestantów i wszystkich mieszkańców Irlandyi, w którym mają być zbite obadwa zarzuty, jakoby odwołaniem unii za-

myślono przywieść do skutku rozdzielenie Anglii lub rozkawałkowanie królestwa i jakoby przezto przewagę katolikom nadać postanowiono. — Na ten adres zezwolono.

Liga przeciwna ustawom zbożowym walkę swą przeciw monopolom przeniosła także i do Szkocyi. Dnia 3. listopada odbyło się w kościele w Haddington zgromadzenie z 900 osób dla przyjęcia wysłanej od ligi deputacyi złożonej z pp. Cobden, Bright i Ainsworth. Pan Hope, dzierżawca i autor uwiecznzonego dzieła o wpływie ustaw zbożowych na rolnictwo, przewodniczył zgromadzeniu i miał mowę, którą również jak i mowy pp. Cobden i Bright z powszechnym zadowoleniem przyjęto. Jednomyślnie zgodzono się na protestacyję przeciw cłom ochronnym i monopolom. W tymże samym czasie utorowali sobie także Chartyści drogę do Szkocyi dla uzyskania stronników.

Indyjską pocztą lądową (Bombaj dnia 2. października) która do Marsylii przybyła, otrzymano tę ważną wiadomość, że przemożny minister Dhyān Singh zabił Maharajah (Króla) Lahory, Sherē Singha, naczelnika Szejków i jego syna, Purtaub Singha. Królobójca ten został nazajutrz sztyletem przeszyty. Powyższe wiadomości donoszą, że angielska interwencyja stała się potrzebną w Pendszabie.

Co było powodem do katastrofy w Pendszabie, nie zawierają pisma publiczne dotychczas żadnych bliższych szczegółów. Zdaje się, że generał Ventura był obecnym przy zabiciu Szyr Syngha, które podczas zapowiedzianego w tym zamiarze przeglądu wojska wykonano, i że z swoim orszakiem zaraz uderzył na zabójcę Adshīt (Ajeet) Syngha, jednakże bezskutecznie. Co spowodowało do zamordowania Dhyān Syngha, to okrywa jeszcze dotychczas głęboka tajemnica. Dhulip Singh, którego maharadszachem ogłoszono, jest jeszcze jedynym po Rundszyd Synghu pozostałym synem, mającym dzieścię lat; Hira Singh, który został wezyrem, a który przeto łączy w sobie całą potęgę, jest synem Dhyāna Syngha, więc partycja jego pomimo zabicia jej naczelnika, zdaje się jednak, że odniosła zwycięstwo.

Z Chin otrzymano tylko o dwa dni nowsze wiadomości niż przesłała pocztą, takowe nie donoszą nic szczególnego, wyjawszcy co następuje: »Podczas gdy z zaprowadzenia taryfy i ostatecznego zagodzenia wszelkich sporów pisma publiczne okazują wielkie zadowolenie, donoszą oraz co następuje: »Wszystkie warownie

Bogue są znowu ufortyfikowane, a nawet mocniej niż przedtém, okoliczność ta w połączeniu z innemi wojennemi uzbrojeniami Chińczyków naprowadza wiele osób w Chinach i w Kalkucie na domysł, że pokój Anglików z Chińczykami nie długo potrwa.«

Francyja.

Z Paryża dnia 8. listopada. *Moniteur* z dnia dzisiejszego zawiera, datowane pod dniem wczorajszym królewskie rozporządzenie, którym listowną deklaracyję, biskupa z Chalons, zamieszczoną pod dniem 24. października b. r. w dzienniku *l'Univers*, po wysłuchaniu rady Stanu jako nadużycie władzy (*il-y-a abus*) ogłoszono. — Rozporządzenie to brzmi jak następuje: »Ludwik Filip, Król Francuzów, na sprawozdanie Naszego zachowawcy pieczęci, ministra sekretarza Stanu w departamencie sądu sprawiedliwości i publicznego oświecenia. — Po przejrzeniu rekursu z powodu nadużycia władzy (*comme d'abus*), któryto rekurs Nam w Naszej radzie Stanu dnia 30. października 1843 przez Naszego zachowawcę pieczęci, ministra i sekretarza Stanu w departamencie sądu sprawiedliwości i publicznego oświecenia przeciw przesłanej dnia 24. października 1843 przez pana de Prilly (*Marie-Joseph-François-Victor-Monyer*) biskupa z Chalons do dziennika *l'Univers* i przez tenże dziennik dnia 26. tegoż samego miesiąca ogłoszonej deklaracyi, przedłożono, i takowy w jeneralnym sekretaryjacie Naszej rady Stanu pod dniem 3. listopada 1843 do rejestru wpisano; — Po przejrzeniu rzeczzonej deklaracyi; — Po przejrzeniu odpisu wierzytelnego listu z dnia 30. października 1843, którym Nasz zachowawca pieczęci biskupa z Chalons zawiadamia, że Nam w Naszej radzie Stanu pomienioną deklaracyję przedłożył; — Po przejrzeniu napisanego pod dniem 31. października przez biskupa z Chalons do Naszego zachowawcy pieczęci listu, który zawiera uwagi rzeczzonego prałata, i w jeneralnym sekretaryjacie Naszej rady Stanu pod dniem 7. listopada 1843 do rejestru jest wpisany; — Po przejrzeniu wierzytelnego listu z dnia 2. listopada 1843, którym Nasz zachowawca pieczęci donosi biskupowi z Chalons o nadmienionym rekursie; — Po przejrzeniu odpowiedzi biskupa z Chalons, którą w jeneralnym sekretaryjacie Naszej rady Stanu dnia 7. tegoż samego miesiąca do rejestru wpisano; — Po przejrzeniu wszystkich innych do aktów załączonych dokumentów; — Po przejrzeniu ustawy z dnia 18. *Germinal* roku X., mianowicie artykułu

6, który tak opiewa: »We wszystkich przypadkach nadużycia władzy ze strony przełożonych kościelnych tudzież innych osób docho-wnych ma być podany rekurs do rady Stanu. Przypadkami nadużycia są: przywłaszczenie lub przekroczenie władzy, przekroczenie ustaw i regulaminu, naruszenie przyjętemi we Fran-
cyi kanonami uświęconych przepisów, zamach na swobody, prawa i zwyczaje galikańskiego kościoła, każde przedsięwzięcie lub postępowanie, które w wykonaniu obrządków religijnych, honor obywateli na niebezpieczeństwo naraża, ich sumienie dowolnie niepokoi, i w ciem-
stwo lub obelgę na nich, albo w publiczne zgorzienie zamienić się może.« — Zważywszy, że w pomienionej deklaracji, biskup z Chalons, działając w tym charakterze, pozwala sobie allegacyj, które francuzkiemu uniwersytetowi i członkom ciała nauczycielskiego uwłaczają; — że rzeczony biskup dzieciom wychowanym w zakładach uniwersyteckich rzeczywiście od-
mówieniem sakramentów zagraża; — że te zatargi z uniwersytetem i z członkami ciała nauczycielskiego dowodzą o obeldze i narusze-
niu jego honoru; — że takowe samowolnie mogą niepokoić sumienie wychowanych na uni-
wersytecie dzieci równie jak i familij ich; — i że takowe, w tym podwójnym względzie na-
leżą pod wytknięte pomienionym artykułem 46. ustawy z dnia 18. *Germinal*, roku X., przypadki; — Po wysłuchaniu Naszej rady Sta-
nu, rozporządziliśmy i rozporządzamy, co na-
stępuje: Art. 1. W nadmienionej deklaracyi pana de Prilly, biskupa z Chalons, zacho-
dzi nadużycie władzy. Art. 2. Nasz zachowaw-
ca pieczęci, minister sekretarz Stanu w depar-
tamencie sądu sprawiedliwości otrzymał zlece-
nie wykonania niniejszego rozporządzenia. —
W pałacu St. Cloud, dnia 8. listopada 1843.
Ludwik Filip. — Z rozkazu Króla: Za-
chowawca pieczęci, minister sekretarz Stanu
w departamencie sądu sprawiedliwości i publicz-
nego oświecenia: N. Martin (du Nord).«

Jestto pierwszy urzędowy krok rządu prze-
ciw świeżym demonstracyjom prałatów w Lu-
gdunie, Chalons i Langres. Jednakże rozpo-
rządzenie to pozostanie bez stanowczego skut-
tku, ponieważ z oświadczeniem tego rodzaju,
które wyszło z obrad rady Stanu, nie jest jesz-
cze żadna sankcyjja kary połączona.

■ Arcybiskup Lugduński, kardynał de Bo-
nald, ogłosił pod względem wolności nauki
publicznej, drugi okólnik w piśmie »*Ami da la
Religion*.«

Co do postępowania rządu z powodu zatar-
gów duchowieństwa z uniwersytetem lugduń-

skim, mówią tu o okólniku, który Król sam
tęmi dniami miał wydać do wszystkich arcy-
biskupów i biskupów. W pomienionym okólni-
ku oświadczone z umiarkowaniem ale stanow-
czo, że rząd starać się będzie zawsze zabez-
pieczyć duchowieństwu wolny zakres działania
w przepisanych ustawami obrębach i będzie
mu dawał zawsze pomoc i ochronę co się do-
tyczy rozkrzewienia religii i jej zasad, które
z zasadami państwa jak najściślej są połączone,
ale z drugiej strony postawił także jak naj-
silniej oprzeć się tej przewadze, jakiej sobie
pewna część duchowieństwa w zakres pań-
stwa pozwala, i nie pozwoli z takim nien-
umiarkowaniem powstawać na instytucyję, któ-
rą Francyja tak wiele zawdzięcza. Spodziwa
się przytém, iż nie jest w interesie duchowień-
stwa zmuszać rząd do stanowczych środków,
którychby użyć musiał, jeżeliby przynależna
część duchowieństwa do przyzwoitego umiar-
kowania nie powróciła. Dla tego szanowni pra-
łaci kościoła wezwani są, aby sami rozważyli
dokładnie szkodliwe skutki, jakieby z dłuż-
szego trwania terazniejszych rozjątrzonych sto-
sunków wynikać mogły. W równym czasie
mają oni wszelkiemi, jakie tylko są w ich mo-
cy, środkami i całym swoim wpływem zmie-
rzać do tego, aby także podległe im ducho-
wieństwo podług ich przykładu sobie postępo-
wało i t. d. Życzyć należy, aby ten postęp-
ek rządu pożądaný skutek osiągnął.

Podług dziennika *Armoricaín* z Brestu nad-
szedł tamże dnia 2go listopada telegraficzną
drogą rozkaz, aby parostatek *Archimède*, który
księcia i księżnę Nemours ma zawieźć do
Anglii, posłano niezwłocznie do którego z por-
tów kanału. Admirał Casy wraz z swoim
sztabem jenerałnym i oddziałem grenadyjerów
z pułku piechoty okrętowej miał wsiąść na
pokład parostatku *Archimède* i w Dunkerke
czekać na księcia i księżnę Nemours. Ich
królewiczowskie Mcie wysiedą na ląd w Wool-
wich, zabawią dziesięć dni w Londynie a z tam-
tąd się do Ostendy udadzą.

Z Paryża dnia 9go listopada. Król
Belgów nadał panu Guizot wielki krzyż
orderu Leopolda.

Książę i księżna Nemours odjechali dzisiaj
do Dunkerki, z kąd się do Londynu udadzą.

Książę Jan Soutzo, syn byłego pełnomo-
cnego ministra Króla Grecyi, doręczył nieda-
wno panu Guizotowi w Paryżu swój list
wierzytelny jako sprawujący interesa Jego Mo-
ści Króla Ottona.

Dziennik legitymistowski *la France*, został
dzisiaj w wytoczonym przeciw niemu przez

rząd procesie względem nadużycia wolności druku, przez sąd przysięgłych za niewinny uznany i w skutek tegoż wyrzeczenia puszczono w obieg numera zagrabione.

Lamartine (donoszą w liście z Paryża pod dniem 9go listopada zamieszczonym w frankfortskiej *Oberpostamts-Zeitung*) wymarzył na swém Pathmos w Makon nowy program dla opozycji. Żąda on, aby takowa wszystkie swoje zebrała siły i idee swoje na przyszłym posiedzeniu ciała prawodawczego przedłożyła w dobitnej inicjatywie. Projekta jego obejmują wszystko możliwe i niemożliwe. Przejrzenie ustaw wrześniowych, zastosowanie takowych do ducha rządu, który na wszelkie roztrząsanie, nawet na roztrząsanie swęj własnej zasady przyzwolić powinien; — przejrzanie procedury sądu parów, jako trybunału w przestępstwach politycznych; — przejrzanie ustawy o rejencji jeżeli nie pod względem księcia Nemours, to przynajmniej jak dalece w niej na przyszłość wola narodu ma być ograniczoną; — przejrzanie ustawy o fortyfikacyi, dla uchylenia niebezpieczeństwa, które z taką jest połączone (*pour en innocenter la pensée*) i zapobieżenia wszelkiemu zagrożeniu konstytucyi; — przejrzanie konkordatu dla zwolnienia węzłów, które raz państwo pod władzę kościoła, raz kościół pod władzę państwa poddają, aby religii godność, sumieniu wolność a umięjętności przynależny ruch był zabezpieczony; — utworzenie ciągu do boju gotowej armii odwodowej, któraby skarbu państwa wcale nie kosztowała; — ustawa o komunikacyach, któraby, zamiast niweczenia, takowe regulowała; — w wewnętrznej polityce, takowej postawy, mowy i postępowania, któreby zdołały położyć koniec tej haniebnej kwarrantanie, której Francya od dziesięciu lat w lazaracie rewolucyi doznawać musi; — oto są zawiązki do odrodzenia się, które Lamartine zaleca opozycji dla zapłodnienia. Zarzut, że to wszystko jest bardzo pięknem i dobrém, ale niestety niepodobnem do wykonania, nie czyni na tym zacięty reformatorze żadnego wrażenia. »Takowe idee niech opozycja stosuje do rewolucyi. »Wy pytacie, dlaczego ona teraz zaraz — na najbliższym posiedzeniu występując zaczepnie i opanowując władzę, nie ocala rządu? Na to odpowiadam: Jeszcze godzina nie wybiła. Opozycje, równie jak i rządy z natury swojej są gnuśne; takowe tylko pod ciężarem wielkich wypadków wznoszą się do wielkich postanowień. Ten ciężar, który wypadki na ludziach wywierają, zowie się przesileniem. Nigdy ja nie będę doradzał

opozycji, aby przed terminem przesilenia pochwyciła stér rządu. Przy politycznej ciszy za brakłoby jej na mocy do wykonania swych zamysłów. Przesilenia sąto napady gorączkowe opinii, one nadają im stokratną siłę. Kraj drzymie w tej chwili; gniewałby się na tych, którzyby go obudzić chcieli. Pozwólmy mu spać; ale sami czuwajmy.

Królestwo Polskie.

Przez ukaz Jego Cesarzkiej Mości, dany rządzącemu senatowi w dniu 5 (17) października r. b. dymisjowanemu Jenerał-Majorowi Antoniemu Potockiemu, najwyżej rozkazano zasiadać w warszawskich senatu rządzącego departamentach, obok najmiłościwzego mianowania go Radcą tajnym.

Ogłoszono postanowienie Rady administracyjnej Królestwa wydane 31. z. m. tej treści: Osoby niekorzystające z amnestyi i za granicę zbiegłe, których nieobecność w kraju świeżo wysłedzoną została, mianowicie: Bähler Teofil, były wojskowy; Habermann Mikołaj, były uczeń uniwersytetu krakowskiego; Holdschauer vel Holdszuchowski Wilhelm, były podoficer z pułku 3go strzelców pieszych wojsk polskich; Jedliński Hieronim, były uczeń szkoły politechnicznej; Nowakowski Stanisław, Nasiorowski Alexander, Nasiorowski Stanisław, Paszkowski Szymon, były żołnierzy byłych wojsk polskich; Skarzyński Bolestaw, Trzcziński Alexander, były podoficer byłych wojsk polskich; Uszyński Konstanty i Uszyński Teofil, byli uczniowie szkół sejmęńskich; ulegają karze konfiskaty majątków ich wszelkich, bądź już zasekwestrowanych, bądź następnie jeszcze wykryć się mogących, a to wedle prawideł postanowieniem z dnia 2. (14.) kwietnia 1835 r. wskazanych. (K. W.)

Grecya.

Z Tryjestu dnia 3go listopada. Podług najnowszych wiadomości z Aten pod dniem 26. października ma się odbyć narodowe zgromadzenie w balowej sali pałacu. Uczyniono już do tego potrzebne przygotowania, ustawiono ławki i wzniesiono trybuny; dla Króla przyrządzono osobną lożę, a dla ciała dyplomatycznego galeryję. Wszyscy czekają z wielkiem napięciem; ażali jedna lub dwie izby będą naród reprezentowały; ministrowie życzą sobie jednej izby i z tego powodu używają wszelkich sprężyn dla dopięcia tego zamiaru, podczas gdy francuzki i angielski posel obstawają przy dwóch izbach, będąc tego

żądania, iż bez dwóch izb byłby kraj nazbyt na demokratyczny napływ wystawiony.

Słychać, iż zamysławia proponować unieważnienie zaciągniętej pożyczki 60 milionów franków, utrzymując, że takowa została nieprawnie przez poprzednich ministrów w taki sposób użyta, iż rząd mały albo wcale żaden dla kraju nie wyniknął pożytek.

Turecja.

Z Konstantynopola dnia 25go października. W mieście Wran, w południowej stronie miasta Nissy, napadli Turcy na Chrześcijan, zhańbili i uprowadzili ich niewiasty, zrabowali i podpalili kościoły. Posel rosyjski zażądał za te bezprawia zadosyćuczynienia.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencji prywatnej.)

Z Tarnowa, dnia 18. listopada. Od tygodnia nieustannie pada śnieg, i już go tyle mamy, że gościńce bardzo trudne do przebycia, a ledwie po 14 dniach spodziewać się można iż się drogi poboczne utorują. Z tej przyczyny nastąpiła wielka u nas cisza, nie tylko w handlu hurtowym, ale i w pomniejszym na dzienne potrzeby, albowiem z okolicy trudno do Tarnowa dostać się i dowozić. Wczesny ten śnieg przykrył znaczną ilość niewykopanych ziemniaków, albowiem wielu gospodarzy rachując na stałą pogodę, z wykopaniem ziemniaków się ociągało. Gorzelnie w naszej okolicy już od kilku tygodni są w ruchu, i spodziewać się, iż nie mniej niż przeszłego roku okowitej wyrobia, chociaż na okowitę 30stopniową nawet po 18 kr. m. k. za garniec trudno kupca znaleźć. O wielkich kupnach zboża także nie słychać; kupiec i sprzedający ociągają się do nowego roku, gdzie się ceny zboża więcej ustalają. Na miejscową potrzeb dają, za korzec pszenicy 8. zr. 16 kr., żyta 2 zr. 6 kr., jęczmienia 1 zr. 36 kr., owsa 1 zr. 8 kr., grochu 2 zr. 24 kr., ziemniaków 22 kr. m. k. Cetnar siana 48 kr., słomy 30 kr. m. k.

Z Olomuńca. Targ na woły dnia 15. listopada.

Na nasz dzisiejszy targ przypędzono 2410 wołów bardzo średniej jakości, dla tego też pokup nie szedł rażno. Część wołów nie znalazła kupca, i niektórzy handlarze ruszyli z tąd do Wiednia, gdzie cena cetnara wołowiny podniosła się znowu na 39 złr. w. w.

Przed targiem z drogi, sprzedał Mojżesz Allerhand, z Żurawna, dla Wiednia 163 wołów, parę w wadze $9\frac{3}{4}$ cetnarów po 328 złr. w. w. z 1 radaszu.

Targ ten był podobno ostatnim z leczniejszych w tym roku; przyszłe targi zapewne już mniejsze będą.

Przypędzili na targ: 1) Aron Bergmann, z Besarabii, 151 wołów; 2) Hersch Spiller, z Młyniszca, 120; 3) Mayer Wurzel, z Besarabii, 99; 4) Israel Bokshorn, z Sadagóry, 116; 5) Salom. Hrdliczka, z Besarabii, 58 krów; 6) Hersch Wiesel, z Besarabii, 100 wołów; 7) Leib Kaufmann, z Besarabii, 260; 8) Markus Franzos, z Multan, 141; 9) Abraham Klausenstock, z Multan, 100; 10) Hersch Luttinger, z Besarabii, 161; 11) Hersch Luttinger, z Besarabii, 149; 12) Markus Kriss, z Besarabii, 254; 13) Salom. Allerhand, z Żurawna, 60; 15) Antoni Nowak, z Besarabii, 150 krów; 16) Leib Herschberg, z Wojniłowa, 129 wołów. — Małemi partyjami 256. — Ogółem 2410.

Kupili:	sztuk	Cena jedn. pary w w. w.		radas	Z tych para ważyć mogła
		zr.	kr.		cetnar.
Do Wiednia st. Nr. 1.	90	312	—	—	9
Po części małemi partyjami st. N. 2.					
Do Berna stado Nr. 3	76	292	10	4	8 1/2
Po części małemi partyjami stado N. 4.					
Małemi partyj. st. N. 5.					
Do Pragi stado Nr. 6.	100	310	—	—	8 3/4
Niesprzedano stado Nro. 7.					
Do Pragi stado Nr. 8.	136	350	—	5	9 3/4
ditto. ditto. st. N. 9.	95	292	—	5	8 1/4
Niesprzedano st. N. 10.					
ditto ditto. st. N. 11.					
ditto. ditto. st. N. 12.					
Do Berna stado Nr. 13.	48	305	—	2	8 1/2
Do Prośnicy st. N. 14.	91 1/2	212	—	14 1/2	7 1/2
Do Pragi stado Nro. 15.	110	225	—	—	8
Niesprzedano st. N. 16.					
Małemi partyjami . .					

TEATR POLSKI.

Jutro: *Wiecznie, czyli: Szat młodości*, komedia w 2 aktach, Po której nastąpi: *Szambelan Szarmancki*, komedia w 1 akcie.

Fünfter Rechnungs = Abschluß.

(3)

der K. K. privil.

Riunione Adriatica di Sicurtà

(Adriatischer Versicherungs = Verein)

i n T r i e s t.

In der am 28ten September Statt gehaltenen General-Versammlung der Actionäre dieser Gesellschaft wurde nachstehender Rechnungs-Abschluß über die Unternehmungen des 5ten Rechnungs-Jahres d. i. vom 1ten July 1842 bis 30ten Juny 1843 vorgelegt.

Die vom 4ten Abschluß außer dem separaten Reserve-Fond zurückgehaltene Summe war	386155 fl.
Der Total-Prämien-Betrag im Laufe des fünften Rechnungsjahres, auf dem gesamteten Versicherungswerth von 200,284,185 fl. 10 fr.	936882 fl. 30 fr.
Das Erträgniß aus dem Umsatze der Fonds lieferte	20519 fl. 44 fr.
	gibt 1343557 fl. 14 fr.

Hievon gehen ab:

Die bezahlten Schäden, Rückversicherungen und sämtliche Unkosten mit	745463 fl. 49 fr.
	bleiben 598093 fl. 25 fr.
Von dieser Summe werden zur Deckung der noch laufenden Versicherungen vorgetragen	538450 fl.
und für den besondern Reservefond beseitigt	13711 fl. 8 fr.
	552161 fl. 8 fr.

folglich bleibt ein reiner Nutzen von 45932 fl. 17 fr. welche vertheilt unter die am gegenwärtigen Abschluß Antheil nehmenden Actien für eine jede 25 fl. 25 fr. abwerfen, welche Dividende sowohl bei der Central-Cassa in Triest, als auch bei der General-Agentenschaft in Lemberg erhoben werden kann.

Stand des besondern Reservefondes.

Laut Abschluß des vorigen Jahres war solcher	42727 fl. 7 fr.
welchem nun die denselben betreffenden Zinsen beizufügen sind mit	2136 fl. 21 fr.
Das auf mehrere begebene Aktien erzielte Agto	556 fl. 50 fr.
und der Abzug vom Nutzen des gegenwärtigen Abschlusses	13711 fl. 8 fr.
Wodurch sich der besondere Reservefond am 30ten Juny 1843 stellt auf	59131 fl. 26 fr.

Triest am 28ten September 1843.

Obiger

Obiger üblichen Veröffentlichung des Bilanzes erlaubt sich die unterzeichnete General-Agentenschaft noch die Betrachtung anzuschließen, daß wenn der hohe Betrag der übernommenen Versicherungen einen Begriff von den anhaltenden Fortschritten der Riunione Adriatica di Sicurtà gibt, und somit den Credit darlegt, die sie überall, wohin sie ihre Unternehmungen erstreckt genießt, die beträchtlichen Summen von 495292 fl. 54 kr. die sie als Ersatz für die angehenden Schäden an 1251 Versicherte zahlte, einen neuen und schlagenden Beweis der Nützlichkeit der Versicherungs-Anstalten gibt, deren äußerst wohlthätiger Einfluß sich noch allgemeiner und wirksamer äußern würde, wenn sie noch von vielen, die es aus übel verstandener Sparsamkeit unterlassen, benützt werden möchte.

Ferner verdienen die beträchtlichen Reserven der Reunione nicht weniger Aufmerksamkeit, indem sich dieselben gegenwärtig unabhängig vom Stamm-Capital von 2000000 fl. und der jährlichen ungefähren Prämien-Einnahme sammt Zinsen-Ertrag von 1000000 fl. auf 597581 fl. 26 kr. belaufen.

Gestützt auf diese finanziellen Bürgschaften, die mit den nicht minder schätzbaren, welche das stets rechtliche Verfahren dieser Gesellschaft in moralischer Hinsicht darbiethet, Hand in Hand gehen, schmeichelt sich die Unterzeichnete, deren eifrigstes Bestreben es seyn wird, dieß vorzüglich bei Abmahlung der Schäden durch die von der Anstalt unaufhörlich beobachteten Maximen von Rechtlichkeit und Zuverlässigkeit darzulegen, immer mehr mit dem Vertrauen der schätzbaren P. T. Versicherungs-Suchenden beehrt zu werden.

Die K. K. privill. Riunione Adriatica di Sicurtà versichert gegen Feuer wie auch durch Blitz erzeugte Schaden, alle Arten von Gebäuden, Möbeln, Maschinen, Waaren, Niederlagen, Feldfrüchte und Viehstand, so wie auch auf Gebäuden hypothetisirte Capitalien, auch vergütet die Gesellschaft, wenn durch die zum Löschten des Feuers angewandten Mittel versicherte Gegenstände beschädigt werden, oder wenn zu gleichem Zwecke ein versichertes Gebäude theilweise oder gänzlich niedergerissen wird, den dadurch entstandenen und gehörig nachgewiesenen Schaden, ferner versichert sie zu Lande und zu Wasser reisende Güter gegen alle Elementar-Schäden.

Auf diese sämtliche Versicherungszweige ist die unterzeichnete General-Agentenschaft ermächtigt die betreffenden Polizen auszustellen, bei welcher so wie bei den in allen bedeutenden Orten aufgestellten Agenten die Prospekte, Versicherungs-Antragsbögen, und jede sonstige Aufklärung bereitwilligst unentgeltlich ertheilt werden.

Lemberg im October 1843.

Die General-Agentenschaft für Galizien
Joseph Alois Justian.